

Od obřích kol ke „včelím úlům“

SYRSKÉ MĚSTO HAMÁ A OKOLÍ

Sýrie se na plakátech právem chlubí sloganem: Sýrie – kolébka civilizace. Zdejší unikátní historické památky si s velkou pravděpodobností vychutnáte bez zástupů turistů, možná i zcela sami.

Syrská arabská republika, země neklidného Blízkého východu – vklíněná mezi Turecko, Irák, Jordánsko, Izrael a Libanon – je významnějšího turistického ruchu zatím ušetřena. Nejvyhledávanějšími místy jsou především památky UNESCO, jako například hlavní město Damašek nebo působivé římské ruiny pouštní Palmyry. Za pozornost ale stojí i další pamětihodnosti, ať už monumentální křižácký hrad Krak des Chevaliers, římský amfiteátr v Bosře nebo orientální tržiště (súk) v Halabu (Aleppu).

Jako základna výletů po Sýrii může posloužit město Hamá na severovýchodě země, které leží zhruba dvě stě kilometrů od Damašku. Jeho historie sahá až 5000 let před Kristem. Ve vládě se tu postupně střídali Sumerové a Akkadové. Největší prosperitu zřejmě město zažívalo v aramejské době kolem roku 1000 před naším letopočtem. Naopak zkázu mu přinesli Asyřané kolem roku 720 před n. l., kteří jej dobyli a zničili. Hamá znovu povstala, dostala se do rukou Babylónie a Persie a roku 333 před Kristem ji získal na svém tažení Alexandr Makedonský. Novou prosperitu pak městu přinesla až doba římská a byzantská.

Hlučná technická atrakce

Vedle pěkného trhu je Hamá známá především zbytky kdysi účinného zavlažovacího

Jedno z vodních kol ve městě Hamá

systému, předchůdce dnešních betonových koryt. Když sem přijedete, už zdaleka uslyšíte klapání obrovských dřevěných kol, která z řeky Orontes nahánějí vodu do akvaduktů. Navíc při otáčení vydávají velmi pronikavý vrzavý zvuk. Důmyslný mechanismus, který postavili Římané, se točil pod náporu říčního proudu a kola ve svých lopatkách „naháněla“ vodu do výšky přímo na akvadukty, jimiž pak vlaha proudila na políčka do okolí města.

Zařízení se točí dodnes každou denní či noční hodinu, ovšem už jen v létě, především pro potěchu turistů. Ze sta vodních kol jich v současnosti pracuje sedmnáct. Největší z nich, Muhammadíja, asi jeden kilometr od centra, bylo postaveno roku 1361 a má dvaadvacet metrů v průměru. Za zhlédnutí však pro svou jedinečnou techniku stojí všechna. Každé má svůj „hlas“ a odborníci podle něj umějí určit

jeho „zdravotní stav“. K atraktivní podívané občas přispívají i místní mladíci, kteří se na dřevěných lopátkách kol nechávají vyvézt až na vrchol a odtud se po hlavě vrhají do řeky.

Odpočinek po „humbuku“ kolem dřevěných kol naleznete na kopci, v samém centru města. Sem také přichází spousta místních mužů a žen, kteří zde v poklidu relaxují nebo v trávě pořádají piknik. Kopec je dole v celém svém objemu obklopen obrovským trhem, na kterém koupíte cokoli – od různorodých arabských specialit přes elektroniku až po veškerou drogerii. Je docela zajímavé sledovat tento mumraj z výšky, třeba při posezení na jedné z laviček lemujících vrchol kopce.

Krveprolití před 25 lety

Před čtvrtstoletím zažila Hamá velké krveprolití. V roce 1982 se tehdejší syrský prezident Háfiz Asad tvrdě vypořádal s náboženskými aktivisty podzemního Muslimského bratrstva, když totálně vyhladil jejich zdejší základnu – nechal

město obklíčit a centrum rozbombardovat. Počet zabitých, mezi nimiž byla spousta civilistů, se odhaduje až na 25 tisíc.

Dnes jsou ulice bezpečné, běžným turistům žádné riziko nehrozí. Mimochodem, než Syřané pustí cizince do své země, nechají je projít řádnou byrokratickou „prověrkou“. Policisty pak uvidíte jen na křižovatkách, které se snaží koordinovat pro Evropana chaotickou dopravu, a při hlídkování u významných budov. S orientací ve městě vám vždy rádi a s úsměvem pomohou.

Sucho a zase sucho...

Většina syrského území je poměrně vyprahlá, takže umělé zavlažování má stále velký význam, což rychle poznáte, pokud se rozhodnete procestovat zemi křížem krážem. A určitě to stojí za to.

Kde se ubytovat

Noria Hotel ***

Tel: + (963) 33 228 193, 33 512 414
Dvoulůžkový pokoj: 30 – 40 USD

Cairo Hotel **

Ulice Kouatli
Tel: + (963) 33 222 280
Dvoulůžkový pokoj: 20 – 30 USD